
05.06.2019

Uudis

Toimiv inkassoturg toetab krediiditurgu, kuid võib demotiveerida vastutustundliku laenamise põhimõtte täitmist. Finantsinspeksioon jätkab inkassoturu analüüsi eesmärgiga pakkuda optimaalne lahend valdkonna reguleerimiseks.

Finantsinspeksioon viis tänavu veebruaris 71 krediidiasutuses, krediidiandjas ja -vahendajas läbi kaugkontrolli, et kaardistada Finantsinspeksiooni järelevalve alla kuuluvate laenuandjate poolt krediidi- ja finantseerimislepingutest tulevate nõuete loovutamist, sh inkassofirmadele. Seda Finantsinspeksiooni strateegiast tuleneval eesmärgil, et mõista paremini krediidi järelturuga seonduvaid riske.

Kaugkontrolli tulemused kinnitasid, et laenuandja vaatevinklist inkassoturg Eestis suures plaanis toimib – turul on küllaldaselt ettevõtteid, müügiimahud on piisavad. Ühtlasi selgus, et enamik tegevusloa alusel tegutsevaid krediidiandjad ning erandi alusel tegutsevaid krediidiandjaid ja -vahendajaid loovutavad oma tarbijakrediidilepingutest tulenevad nõuded tasu eest inkassoettevõttele. Samasugust tendentsi võis täheldada ka krediidiasutuste puhul – vaid veerand analüüsiga hõlmatud krediidiasutustest ei loovuta nõudeid. Näiteks 2017. ja 2018. aastal müüsid krediidiasutused bilansilisi ja bilansiväliseid nõudeid vastavalt 51,8 miljoni ja 75,6 miljoni euro ulatuses. Suurem osa loovutatud nõuetest on eraisikulaenud, sh tarbimislaen ja järelmaks.

Samuti näitas analüüs, et krediidiasutused vähemal määral ja paljud krediidiandjad enamal määral on seotud inkassoturu hea toimimisega, kuna sissenõutavaks muutunud laenud loovutatakse inkassofirmadele.

Ühest küljest aitab toimiv inkassoturg professionaalsetel laenuandjatel paremini juhtida krediidiriski, kuigi ka siin tuleb eelkõige pankadel end stressida inkassoturu kitsenemise või äralangemise puhkudeks.

Teisalt võib hästitoimiv inkassoturg omada negatiivset mõju vastutustundliku laenamise põhimõtte täitmisele. See tähendab, et suurem kindlus sobiva hinnaga vabaneda nõrgemate laenuvõtjatega sõlmitud lepingutest nende loovutamise teel võib vähendada laenuandja hoolsust eos krediidivõimelisuse hindamisel, mis omakorda suurendab riski, et laenu saab isik, kes seda eos ei ole võimeline teenindama. Finantsinspeksioon rõhutab, et vastutustundliku laenamise põhimõtte on iseseisev seadusest tulenev kohustus, mida tuleb igal pangal ja muul laenuandjal täita.

Kui pankade ja paljude teiste laenuandjate tegevus on korraldatud krediidiasutuste seaduse ja krediidiandjate ja -vahendajate seaduse nõuetega ning on allutatud Finantsinspeksiooni järelevalvele, siis inkassofirmade tegevus ei ole allutatud tegevusloa nõudele ega avalikule

järelevalvele.

Euroopa Liidu liikmesriigid plaanivad 2021. aasta lõpuks üle võtta Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivi krediidihaldajate, krediidiostjate ja tagatiste sissenõudmise kohta ehk teisisõnu viivislaenude järelturu direktiivi. Direktiivi kehtestamine võib viia inkassoettevõtete tegevuse üle regulatsiooni kehtestamiseni. Finantsinspeksioon jätkab inkassoturu analüüsi eesmärgiga pakkuda Eestile optimaalne lahend.